

«ایران» از رشد ۱۶ درصدی در طرح ۱۰ساله خوداتکایی در تولید دانه‌های روغنی و کاهش وابستگی به این محصول گزارش می دهد

عقب افتادگی ۵۵ درصدی در خوداتکایی روغن

طبق برنامه ۱۰ساله باید سطح زیرکشت دانه‌های روغنی به ۷۰۰هزار هکتار برسد، اما سطح زیر کشت این محصولات درحال حاضر ۳۰۰هزار هکتار است

نقیسه امامی خبرنگار

طرح خوداتکایی دانه‌های روغنی سویا، کنجد، کلزا و آفتابگردان یکی از مهم‌ترین طرح‌های وزارت جهاد کشاورزی در دولت‌های گذشته بوده است که در جهت کاهش وابستگی به خارج از کشور و تأمین نیاز روغن کشور در داخل تدوین و اجرا شد؛ طرحی که به سرانجام رسیدن آن می‌توانست منجر به افزایش امنیت غذایی، اشتغال‌زایی و جلوگیری از خروج ارز از کشور شود.

اجرای این طرح ۱۰ساله که چشم‌انداز آن تا سال ۱۴۰۴ تدوین شده بود از نیمه دوم سال ۹۴ آغاز شد. بر اساس این چشم‌انداز باید در پایان یک دهه، حداقل ۷۰ درصد نیاز کشور به روغن در داخل تأمین می‌شد و به گفته مسئولان وقت وزارت جهاد کشاورزی بیشترین تمرکز هم در این زمینه روی محصول کلنزا بود، اما این طرح به توفیق قابل اعتنایی دست نیافت.

اگرچه طی سال‌های گذشته دولت وقت بر اجرای طرح ۱۰ساله تأکید زیادی داشت اما در نهایت به حدود ۱۰درصد خوداتکایی رسید. در سال ۹۴، حدود ۹۶ درصد از روغن مورد نیاز کشور، وارداتی و فقط ۶درصد سهم تولید داخل بود، درحالی‌که در پایان سال ۹۸ حدود ۱۶درصد روغن مورد نیاز کشور شامل تولیدات داخلی شد.

حالا و با گذشت شش سال از اجرای این طرح عقب ماندگی زیادی در این بخش مشاهده می‌شود. نیاز کشور به روغن خام سالانه حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن است و ۹۰درصد روغن و دانه‌های روغنی مورد نیاز کشور هم از طریق واردات و با تخصیص ارز ۲۲۰۰تومانی تأمین می‌شود که حاکی از زربری بالای این محصول است. کارهای اساسی است.

طرح خوداتکایی دانه‌های روغنی به اندازه‌ای دارای اهمیت است که رهبر معظم انقلاب در سخنرانی نوروزی امسال خودشان نیز به آن اشاره داشتند.

علاوه بر این سید جواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی هم هنگام اخذ رأی اعتماد از مجلس، بر خوداتکایی در تولید دانه‌های روغنی تأکید زیادی داشت و افزایش ضریب

خودتکایی دانه‌های روغنی تا ۵۰ درصد را به‌عنوان هدف این وزارتخانه اعلام کرد.

چالش‌های جدی توسعه کشت دانه‌های روغنی

بخش کشاورزی ما متأسفانه جزو وابسته‌ترین بخش‌های کشور به واردات است. رمز طلایی در خودکفایی ارقام اساسی مانند گندم، جو، کلزا، دانه‌های روغنی و سایر محصولات غذایی حمایت از کشاورزان و تولیدکنندگان با نرخ خرید تضمینی مناسب است تا رغبت و انگیزه تولید بیشتر محصول را بالا ببرد اما عدم وجود نظام تعرفه‌ای مناسب با رویکرد حمایت از تولید داخل برای واردات دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن و عدم تحقق وعده‌های دولت قبل طی شش سال گذشته باعث بی‌انگیزگی کشاورزان برای کشت شد و چشم‌انداز خودکفایی در تولید دانه‌های روغنی را عقیم کرد. همان‌طور که گفته شد، کلزا و دانه‌های روغنی با ارز ترجیحی به کشور وارد می‌شوند و بدون تردید باز شدن پای ارز دولتی به مقوله دانه‌های روغنی باعث شده است عده‌ای سودجو و زانت خوار با سنگ‌اندازی در برابر خودتکایی در تولید این محصول مانع از به سرانجام رسیدن این طرح شوند تا از انحراف اهداف تخصیص ارز دولتی به هدف بی‌بهره نمانند.

به این موارد باید نبود عزم و اراده ملی برای افزایش تولید داخل و کاهش وابستگی، عدم استقبال زارعان از کشت دانه‌های روغنی به علت مشکلات بازرگانی، علاقه‌مندی بخش صنعت و بازرگانی به واردات به‌دلیل سهولت تأمین نقدینگی، پایین بودن قیمت و سودآوری بیشتر، عدم تمایل به ارتقای وضعیت تولید داخل و ضعف و کمبود دانش فنی، تکنولوژی نوین و کارآمد اضافه کرد.

رسیدن به خودتکایی در تولید اقلام اساسی یکی از مؤلفه‌های مهم در رشد ضریب امنیت غذایی در کشور است زیرا وابستگی غذایی قابلیت به مخاطره افتادن امنیت کشورها را به همراه دارد. در همین راستا در سال ۹۲ سیاست افزایش تولید پایدار در بخش کشاورزی درنظر گرفته شد، اما در پایان دهه ۹۰دست‌آورد زیادی به همراه نداشت.

باصادرات بیش از ۵۰۰میلیون دلاری محصولات شیلاتی صورت گرفت

فتح بازارهای همسایه توسط آبی پروران ایرانی

امین محمودی خبرنگار

آن‌طور که مسئولان سازمان شیلات کشور می‌گویند تولید محصولات شیلاتی در سال گذشته به ۱میلیون و ۵۱۱هزار تن رسید، این در حالی است که برای اقی ۱۴۰۴ تولید ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن آبیزی هدف‌گذاری شده است.

با این حال بازار آبیزان به‌دلیل صادرات گسترده این محصول به کشورهای عراق و روسیه حسابی داغ شده و کشورهای بیشتری برای خرید آبیزان از ایران اعلام آمادگی کردند با این حال به نظر می‌رسد برای تأمین درخواست این کشورها باید سازمان شیلات با همکاری دیگر دستگاه‌های دولتی از جمله سازمان حفاظت از محیط زیست و سازمان دامپزشکی این مهم را به‌منصه ظهور برساند

تا از این طریق علاوه بر درآمدزایی گسترده ارزی برای کشور شاهد اشتغال‌زایی گسترده در کشور باشیم. بدون شک این مهم تنها با استفاده از تمامی ظرفیت‌های آبیزی‌پروری از جمله تولید ماهی قزل آلا، میگو، ماهی تیلاپیا، کپور و پرورش ماهی در قفس امکان پذیر است.

در همین خصوص محمد ابراهیم اسماعیلی، فعال آبیزی پروری و مدیرعامل شرکت آبیزان آسیا در گفت‌وگو با «ایران» اظهار کرد: مسئولین روس برای واردات آبیزان به این کشور درخواست‌های متعددی از آبیزی پروران ایرانی داشته‌اند به همین دلیل اخیراً صادرات آبیزان به روسیه از مرز ۵۰۰ میلیون دلار گذشته است.
افزایش ۵ درصدی تولیدات شیلاتی
همچنین در همین خصوص مهدی شکوری گفت: با کاهش نسبی قیمت بازار عرضه متعادل است، اما به سبب زمان برداشت ماهیان پرورشی مشکلی برای عرضه وجود ندارد. مدیرکل پرورش آبیزان آب شیرین سازمان شیلات اظهار کرد: امسال برآورد می‌شود که تولید آبیزان پرورشی با افزایش ۵ درصدی به ۵۷۰ هزار تن و صید ۷۵۰ هزار تن برسد. وی قیمت هر کیلو ماهی را ۳۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار تومان اعلام کرد.
بنابر اذعان مسئولان شیلات با توجه به عرضه گسترده ماهی، فضا برای افزایش غیرمنطقی قیمت فراهم نشده، هر چند با افزایش قیمت دستمزد و نهاده‌های تولید، نرخ ماهی هم متأثر از دیگر کالاها افزایش یافته است.
مدیرکل پرورش آبیزان آب شیرین سازمان شیلات می‌گوید: با توجه به افزایش صادرات و کاهش محسوس عرضه در بازار داخل، همچنین کاهش ۹۰درصدی تیلاپیا پرآوردها حاکی از آن است که میزان سرانه مصرف به ۱۳ کیلوگرم برسد.

چهارشنبه ۲۴ فروردین ۱۴۰۱

سال بیست و هشتم

شماره ۷۸۸۵

خبر ویژه

وزیر جهاد کشاورزی خبر داد

کشت قراردادی دو میلیون هکتار گندم در کشور

قیمت کود ۴۵ درصد کاهش یافت

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی سیدجواد ساداتی نژاد گفت: وزارت جهاد کشاورزی به‌عنوان واقعی وزارت امنیت غذایی شده است، بدان معنی که همه چیز در اختیار این وزارتخانه قرار گرفته و البته این کار را سخت‌تر کرده و قطعاً با مدیریت واحد شرایط بهتری را برای تأمین سفره مردم ایجاد کرده است.ساداتی نژاد با اشاره به عملکرد شش‌ماهه وزارت جهاد کشاورزی پس از واگذاری اختیار بازار به این وزارتخانه تصریح کرد: با وجود عدم تجربه در این مورد بررسی‌ها نشان می‌دهد که هرچه به جلو پیش می‌رویم عملکرد بهتری در این بخش داریم.وی

ادامه داد: سال ۱۴۰۱ برای انجام برخی کارها، سال حساس‌تری را نسبت به سال ۱۴۰۰ پیش رو خواهیم داشت.وزیر کشاورزی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به کاهش قیمت ۴۵ درصدی کود در

ابتدای سال جاری، یادآور شد: این میزان کاهش قیمت برای ما و کشاورزان بسیار حائزاهمیت است.ساداتی نژاد با اشاره به حذف واسطه‌ها توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران و شرکت پشتیبانی دام، گفت: این شرکت‌ها در سال جاری حق خرید از دلان و واسطه‌ها را ندارند و تنها محصولات کشاورزی را از کشاورزان خریداری خواهند کرد.به گفته وی تاکنون این شرکت‌ها دارای مباشر خرید بودند که همین موضوع سبب افزایش قیمت می‌شده است.وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به وجود امنیت غذایی در کشور تصریح کرد: با وجود جنگ اوکراین و روسیه شرایط امنی در حوزه امنیت غذایی مردم در کشور وجود دارد و الحمدالله هیچ مشکلی در زمینه

اقلام غذایی در کشور نداریم.وی با اشاره به ممنوعیت موقت صادرات محصول فلفل دلمه‌ای از طرف روسیه، گفت: در ابتدای فعالیت دولت تک تهدید رای به فرصت تبدیل کرده‌ایم چرا که تا قبل از آن به‌دنبال تأمین بوده‌ایم تا سلامت محصولات،بنابراین برای رفع این مسأله معاونت سلامت در سازمان حفظ نباتات ایجاد کرده‌ایم.

ازسازمان تحقیقات،مقاله‌نمی‌خواهیم،به کشاورزان کمک‌کند

ساداتی‌نژاد با اشاره به اینکه در حوزه تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی باید تغییراتی انجام شود، افزود: ما نیاز به مقاله در سال ۱۴۰۱ نداریم و می‌خواهیم سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به کشاورزان کمک کند.به گفته وی این مهم سبب فرصت مطالعاتی و حضور دانشگاهیان در کنار کشاورزان خواهد شد.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه سازمان مرکزی تعاون روستایی در سال جاری نقش خود را در تنظیم بازار با قوت و قدرت بیشتری انجام خواهد داد، تصریح کرد: این سازمان باید بتواند کشاورزی قراردادی را در سطح کشور گسترش دهد و امیدواریم میوه تنظیم بازار نورز ۱۴۰۲ با کشاورزی قراردادی با باغداران عملیاتی شود به نحوی که بیمه و کود در اختیار باغداران قرار دهد و در انتها میوه را از آنان خریداری کند.

تولید۱میلیون رأس دام در کشور

وی با اشاره به حوزه زراعت وزارت جهاد کشاورزی، تصریح کرد: در سال آینده مجموع ۲ میلیون هکتار از کشت گندم باید به‌صورت قراردادی انجام شود.مقام ارشد وزارت ادامه داد: کشت قراردادی در حوزه کلزا و برنج آغاز شده و امسال ۴۵ هزار هکتار برنج به‌صورت قراردادی کشت خواهد شد.ساداتی نژاد گفت: امسال یک میلیون رأس گوسفند توسط اتکا به‌صورت تولید قراردادی تولید خواهد شد.وی با اشاره به تولید و خودکفایی گوشت قرمز در کشور، افزود: ما حدود ۱۰۰ هزار تن در این زمینه کسری داریم که با تولید یکصد و ۷۵ هزار تن گوشت قرمز با طرح خودکفایی در داخل تولید خواهد شد.وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به حوزه فعالیت آب و خاک، گفت: حوزه آبیاری ریزسطحی باید در کشور توسعه پیدا کند و برای حفظ خاک حاصلخیز در کشور تلاش مضاعفی باید انجام شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی در صحن علنی مجلس خبر داد

تعیین تکلیف ۱۳۶۶ مجوز کسب و کار

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: در بحث تسهیل مجوزهای کسب و کار یک هزار و ۳۶۶ مجوز تعیین تکلیف شده است و انتظار داریم مجلس شورای اسلامی برای اثربخشی بیشتر بر کار دستگاه‌ها و وزارت اقتصاد نظارت کند.

به گزارش ایرنا، «سید احسان خاندوزی» با حضور در صحن علنی مجلس شورای اسلامی گزارشی از اجرای قانون تسهیل صدور مجوز کسب و کار ارائه کرد و گفت: رهبر معظم انقلاب سال ۱۴۰۰ در دیدار با تولیدکنندگان بر آسان‌سازی دریافت مجوز اشتغال و ایجاد پنجره واحد برای اخذ مجوز اشاره کردند که در همین راستا به مسئولان تأکید می‌کنم این امر را جدی بگیرند.

وی ادامه افزود: یکی از اقدامات مهم دولت سیزدهم در وزارت اقتصاد این بود که شریک و کمک کار مصوبه مجلس در بهمن ۹۹ بود که دولت را مکلف کرد شرایط اخذ مجوزهای کسب و کار را تسهیل کند. وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: براساس مصوبه مجلس باید پنج تکلیف را دنبال می‌کردیم؛ تکلیف نخست شفاف و سهل کردن شرایط، اخذ مدارک و زمان و صدور مجوزاست.

تکلیف بعدی الکترونیکی شدن مجوزهاست

وی در ادامه ادامه اضافه کرد: تکلیف بعدی الکترونیکی شدن مجوزها است و در ادامه ثبت محور شدن، استعلام گرفتن متقاضیان و اتصال دستگاه‌ها به درگاه ملی مجوزها تکالیف بعدی است که باید وزارت اقتصاد انجام می‌داد.

عضو کابینه دولت سیزدهم گفت: در این خصوص ما با جدیت و همت در چهارماه گذشته (از آبان ماه تا اسفندماه) حذف شروط مهم در فزاول را انجام دادیم و در این راستا دو هزار و ۷۸۰ شرط مبهم از شرایط صدور مجوز پاک شد. وی ادامه داد: همچنین ۲۵ شرط کمیته برگزار شد، این در حالی است که در سال‌های قبل چهار جلسه هیأت مقررات زدایی برگزار شده بود. وزیر امور اقتصادی و دارایی اظهار داشت: اقدام دیگر تشکیل درگاه صدور مجوزها بود که بارها گفته می‌شد دستگاه‌ها از امضای کاغذ دل نمی‌کنند و حاضر نیستند به این درگاه وارد شوند، اما به فضل خدا و همت همکاران و کمک دستگاه‌های اجرایی و همکاری بسیار خوب کمیسیون اقتصادی مجلس بخش اعظم راه را طی کردیم.

امروز صدور مجوزها به روش سنتی و سلیقه‌ای نیست

خاندوزی گفت: امروز با سامانه درگاه ملی مجوزها مواجه هستیم که شروط مبهم و سلیقه‌ای در آن معنایی ندارد و افراد در درگاه صدور مجوز با شرایط یکسان می‌توانند ورود کنند و دستگاه‌ها نیز پنج روز فرصت دارند مدارک ناقص را اعلام کنند. وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه در مدت در چهار ماه گذشته یک هزار و ۳۶۶ مجوز تعیین تکلیف شده است، افزود: بسیاری از وزارتخانه‌ها چهار ماه قبل نمی‌دانستند چه تعداد مجوز صادر می‌کنند، اما امروز مشخص است که صدور مجوزها به روش سنتی و سلیقه‌ای نیست. وی بیان کرد: در تعداد شروط مجوز بیشترین تعداد شرط را وزارت نفت و آموزش پرورش دارد، بیشترین تعداد مدارک مربوط به سازمان استاندارد، وزارت نفت و سداسویما است. در بحث زمان صدور مجوز آموزش پرورش بالاترین زمان را دارد و بیشترین هزینه لازم برای صدور مجوز به وزارت ارتباطات تعلق دارد.

خاندوزی گفت: امروز هیأت ۳۰ نفره در ۳۰ استان تمام مراحل صدور مجوزها را راستی آزمایی می‌کنند و درخواستم این است که برای اثربخشی بیشتر نمایندگان مجلس بر وزارت اقتصاد و همه دستگاه‌ها نظارت کنند تا زمان، مدارک و شرایط اعلامی در درگاه ملی مجوزها رعایت شود و استعلام‌های دستگاه‌ها به‌صورت برخط باشد و امضا‌های طلایی برچیده شود.

عکس: قسطنطین آنتیپا

نرخ خرید تضمینی کلزا و سویا در ۱۰ سال گذشته		
سال زراعی	کلزا (ریال)	سویا (ریال)
۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۱۲۴۰۰۰
۱۳۹۸-۱۳۹۹	۷۸۰۰۰	۶۶۳۰۰۰
۱۳۹۸-۱۳۹۷	۴۶۶۰۰	۳۸۵۰۰۰
۱۳۹۷-۱۳۹۶	۲۸۶۰۰	۲۶۰۹۱۶
۱۳۹۶-۱۳۹۵	۲۷۰۸۳۰	۲۴۰۶۹۴
۱۳۹۵-۱۳۹۴	۲۵۳۰۰۰	۲۲۶۵۵
۱۳۹۴-۱۳۹۳	۲۲۰۰۰	۱۹۷۰۰۰
۱۳۹۳-۱۳۹۲	۱۹۰۰۰	۱۷۰۰۰
۱۳۹۲-۱۳۹۱	۱۰۰۰۰۰	۹۵۰۰۰

شرایط فعلی امکان افزوده شدن ۴۰۰ هزار هکتاری سطح کشت دانه‌های روغنی وجود دارد یا خیر. تأکید ویژه رهبر معظم انقلاب بر خودکفایی در تولید دانه‌های روغنی و هدف‌گذاری مسئولان وزارت جهاد کشاورزی برای نزدیک شدن به این نتیجه می‌تواند عقب ماندگی تاریخی در این حوزه را جبران کند و کشور را به وضعیت قابل قبولی در حوزه تأمین روغن برساند. از سوی دیگر با توجه به اینکه در برنامه بودجه سال ۱۴۰۱، ارز ۴۲۰۰تومانی به واردات روغن هزار هکتار برسد، اما سطح زیر کشت این محصولات درحال حاضر ۳۰۰ هزار هکتار است. علاوه بر این برنامه سال ۱۴۰۵ ایران سطح برداشت ۶۷۰ هزار هکتار و تولید ۱۷۵۰ هزار تن از دانه‌های روغنی است که مشخص نیست با

۱۳۷۳ شروع شد و در سال ۱۳۷۸ طرح کلزا با سطح برداشت ۱۷۲۴۰ هکتار و مقدار ۱۷۰۱۰تن تولید در این سال در ایران شروع شد. رکورد بیشترین سطح برداشت در سال زراعی ۱۳۸۶ یا ۱۹۸۹هکتار و بعد ۳۱۹۳۹۸ تن تولید رسیده بود. بعد از گذشت یک دهه سطح برداشت در سال ۱۳۹۶ به حدود ۱۰۳۰۲۴ هکتار و تولید ۱۸۵هزار تن رسید که نشان دهنده کاهش سطح برداشت و تولید کلزا است.

طبق برنامه ۱۰ساله باید سطح زیرکشت دانه‌های روغنی به ۷۰۰ هزار هکتار برسد، اما سطح زیر کشت این محصولات درحال حاضر ۳۰۰ هزار هکتار است. علاوه بر این برنامه سال ۱۴۰۵ ایران سطح برداشت ۶۷۰ هزار هکتار و تولید ۱۷۵۰ هزار تن از دانه‌های روغنی است که مشخص نیست با تحقیقات کلزا در ایران از سال

میلیون دلار انجام گرفته است که از این میزان حدود ۱.۲ میلیارد دلار

به واردات دانه‌های روغنی و ۰.۹ میلیارد دلار سهم واردات روغن بوده است.

مقایسه ارقام اختصاص یافته به واردات دانه‌های روغنی طی دو سال گذشته کافی است که ارزیابی فراینده این محصول نمایان شود و رشد آن را نسبت به سال ۹۹ نشان دهد درحالی‌که اگر همین میزان ارز داده شده صرف حمایت از کشاورزان و به‌روزرسانی تجهیزات و اجرای جدی برنامه ۱۰ساله خودتکایی در تولید دانه‌های روغنی می‌شد، امروز کشور در جایگاه واردات ۹۰درصدی یکی از مهم‌ترین اقلام مصرفی خوراکی قرار نمی‌گرفت!

سطح زیر کشت
تحقیقات کلزا در ایران از سال

رشد نیاز دارد و مردم نیز استقبال بسیار زیادی به‌دلیل ارزانی از آن کرده‌اند، از طرف دیگر راندمان تولید ماهی تیلاپیا نسبت به دیگر گونه‌های آبیزی پروری ۱۰۰ درصد است. خدایی گفت: یکی از امتیازات صنعت پرورش تیلاپیا در کشور ما این است که بازار این ماهی قبل از تولید آن در کشور با واردات فیله ایجاد شده است به همین دلیل حال که واردات فیله کم شده است مردم تقاضای زیادی برای خرید آن دارند که باید به وسیله افزایش تولید در داخل به آن پاسخ داده شود.

شدن یک محصول در گرو تولید انبوه آن است، بنابراین باید تولید انبوه این محصول در کشور صورت گیرد تا زمینه‌ای برای افزایش تولید و تأمین امنیت غذایی و اشتغال‌رایی به‌شیم.وی خاطر نشان ساخت: پاسخ بتواند در بازارهای داخلی و خارجی با محصول خارجی رقابت کند.وی به استقبال زیاد تولیدکنندگان از پرورش این ماهی اشاره کرد و افزود: قیمت فروش تیلاپیا در استخرهای پرورش ماهی ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان است که نسبت به قزل آلا ۸۰ هزار تومانی قیمت مناسب تری دارد. قزل‌آلا حداقل یک و نیم کیلو غذا مصرف

۴ استان یزد، قم، سمنان و خراسان جنوبی پرورش داده می‌شود و آبیزی پروران نمی‌دانند که باید تا چه زمانی شاهد محروم شدن کشور از ظرفیت تولید و پرورش ماهی ارزشمند تیلاپیا باشیم.وی خاطر نشان ساخت: پاسخ این امر در حالی صورت می‌گیرد که تمامی ابهامات مربوط به تولید و پرورش این ماهی به لحاظ بهداشتی تأییدی بر سلامت این ماهی دادند

ماهی تیلاپیا در بیش از ۱۸۰کشور دنیا پرورش و تولید می‌شود و به‌عنوان مسئول درخصوص مزایای پرورش این ماهی در کشور گفت: اقتصادی